24/08/2019

Η εσταυρωμένη Β. Ήπειρος κράτησε τις παραδόσεις του Δεκαπεντάγουστου

/ Επικαιρότητα

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, τις ημέρες του Δεκαπενταύγουστου οι ξενιτεμένοι στην Ελλάδα… Έλληνες του χωριού Σχωριάδες της Αλβανίας επαναπατρίζονται, για να παραστούν και να γλεντήσουν στο πανηγύρι της Παναγίας.

Οι Σχωριάδες είναι ένα ρημαγμένο από την μετανάστευση, μειονοτικό, χωριό σε απόσταση δέκα χιλιομέτρων από τα σύνορα με την Ελλάδα, στο αλβανικό Πωγώνι.

Περίπου τριάντα γέροντες μένουν τον δύσκολο, λόγω ορεινού ανάγλυφου και καιρικών συνθηκών, χειμώνα στο χωριό περιμένοντας το πανηγύρι της Παναγίας, για να χαρούν, έστω για λίγο, τα παιδιά και τα εγγόνια τους, που θα έρθουν από την Ελλάδα.

Τέτοιες μέρες οι Σχωριάδες αποκτούν και πάλι ζωή. Από τριάντα, οι άνθρωποι του, γίνονται τριακόσιοι πενήντα.

Τα σκορπισμένα στον κόσμο «πουλιά», κατά πως λέει και το δημοτικό τραγούδι που ακούγεται ένθεν κακείθεν, σε όλο το φάσμα της Ηπείρου, στα πανηγύρια του

καλοκαιριού, επιστρέφουν στον τόπο τους, τον οποίο δεν ξέχασαν ποτέ.

Οι απόδημοι Σχωριαδήτες, έφτιαξαν και πάλι το χωριό τους, που ερήμωσε στις αρχές της δεκαετίας του 1990, όταν με την κατάρρευση του καθεστώτος Χότζα, έφυγαν στην Ελλάδα προς αναζήτηση καλύτερης τύχης.

Μέσω της αδελφότητας τους στην Αθήνα, χρηματοδότησαν την κατασκευή και λειτουργία, ενός πρωτοποριακού, για τα τοπικά δεδομένα, καφενείου, ώστε να συγκεντρώνονται και να περνούν την ώρα τους τις ατέλειωτες νύχτες του χειμώνα οι λιγοστοί γέροντες του χωριού, το οποίο, «στέκι», διευθύνει μια μοναχή, πρώην ηγουμένη σε μοναστήρι στην Ελλάδα.

Έχτισαν καινούργια εκκλησία, κοινοτική υπηρεσία -κάτι σαν ΚΕΠ- για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων (κυρίως), βιβλιοθήκη, ξενώνα, αθλητικό κέντρο, παιδική χαρά, χώρους ψυχαγωγίας, πάρκο, μνημείο αφιερωμένο σε σπουδαίους συγχωριανούς τους, ενώ στρώθηκαν με τσιμέντο όλοι οι χωματόδρομοι και ανακαινίστηκαν τα παλιά πηγάδια.

Και κάθε καλοκαίρι, επιστρέφουν για να τηρήσουν και να τιμήσουν την παράδοση που κληρονομήσαν από τους προγόνους τους στα περίφημα πανηγύρια και να δώσουν λίγη ζωή στο χωριό τους, που όπως τα περισσότερα της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία, μαραζώνουν λόγω της μετανάστευσης.

Ανάλογη εικόνα εμφανίζουν τα περισσότερα χωριά της ομογένειας στην Αλβανία.

Οι κάτοικοί τους μπορεί να έφυγαν μετανάστες στην Ελλάδα, δεν ξέχασαν όμως τις πατρογονικές τους εστίες και με το περίσσευμα τους, από την σκληρή δουλειά, ανακαινίζουν τα σπίτια τους, που συχνά πέφτουν θύματα συμμοριών τον χειμώνα, φτιάχνουν, εκκλησίες, πολιτιστικά κέντρα, δρόμους και πλατείες.

Τούτες τις μέρες, οι ομογενείς επιστρέφουν κατά χιλιάδες για να αναβιώσουν τα πανηγύρια και να συμμετάσχουν σε πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις που οργανώνουν οι σύλλογοι τους. Τα μειονοτικά χωριά, ο ελληνισμός της Αλβανίας στο σύνολό του, κινούνται στον αστερισμό των πανηγυριών, που ξεπερνούν τα εκατό τον Δεκαπενταύγουστο.

Και μπορεί το φαγοπότι, οι χοροί και οι παραδοσιακές φορεσιές των γυναικών να αποτελούν τον «πυρήνα» της διασκέδασης, φέτος όμως το πολιτιστικό προφίλ των πανηγυριών εμφανίστηκε ενισχυμένο με πλούσιες άλλες εκδηλώσεις.

Για παράδειγμα στο κέντρο του ελληνικού μειονοτικού δήμου Δρόπολης-Πωγωνίου,

η αδελφότητα των εν Ηπείρω Άνω Δροπολιτών σε συνεργασία με την δημοτική αρχή, οργάνωσαν την πολιτιστική εκδήλωση αφιερωμένη στις παραδοσιακές λαϊκές κομπανίες, στο δημοτικό χορό και τραγούδι και στις λαϊκές ενδυμασίες της περιοχής, με τη συμμετοχή πολλών συγκροτημάτων νέων, παιδιών και υπερήλικων περνώντας έτσι το μήνυμα ότι η παράδοση συνεχίζεται.

Στους Σχωριάδες του Πωγωνίου γιορτάστηκαν τα 250 χρόνια από την ίδρυση στην Κωνσταντινούπολη της αδελφότητας των Σχωριαδιτών, η συμβολή της οποίας υπήρξε αποφασιστική για την απαλλαγή της κοινότητας από τα δεινά της τουρκοκρατίας και τη συντήρησή της κοινότητας από την ίδρυση του αλβανικού κράτους μέχρι την εγκαθίδρυση της κομμουνιστικής δικτατορίας, το 1945. Την παράδοση της ίδια αδελφότητας συνέχισαν οι Σχωριαδίτες μετανάστες μετά την πτώση του κομμουνισμού το 1990.

Με μεγάλη επιτυχία διεξήχθη ο μαραθώνιος της Δρόπολης, στον οποίο συμμετείχαν 250 αθλητές, μειονοτικοί της περιοχής και μαραθωνοδρόμοι από την Ελλάδα, ενώ στα Βρυσερά, στην Άνω Δρόπολη, οργανώθηκε συνάντηση ανθρώπων των γραμμάτων και των τεχνών της περιοχής, ως το προοίμιο για την οργάνωση έκθεσης βιβλίου και την λειτουργία μουσείου φωτογραφίας, πινακοθήκης, κα.

Χιλιάδες μειονοτικοί συμμετείχαν στις εκδηλώσεις του λαογραφικού Φεστιβάλ που οργάνωσε ο πολιτιστικός σύλλογος του Άγιου Κοσμά στον μειονοτικό δήμο Φοινίκης, ενώ παρόμοιες εκδηλώσεις, οργανώθηκαν και σε άλλες κοινότητες.

Με την ολοκλήρωση των πανηγυρικών εκδηλώσεων του Δεκαπενταύγουστου, οι ξενιτεμένοι μειονοτικοί πήραν και πάλι τον δρόμο της επιστροφής στην Ελλάδα και στους μεθοριακούς σταθμούς σχηματίστηκαν ουρές χιλιομέτρων, ενισχυμένες και από Αλβανούς μετανάστες οι οποίοι εκμεταλλευόμενοι τις αργίες είχαν ταξιδέψει στην πατρίδα τους και επέστρεφαν.

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ – ΜΠΕ – Σάββατο 24 Αυγούστου 2019